

BALBAIALA - TULBURARILE DE RITM SI FLUENTA ALE VORBIRII

Balbaiala este o tulburare a limbajului oral care are efecte negative in planul personalitatii logopatului si asupra modului de realizare a relatiilor cu cei din jur.

Balbaiala afecteaza grav intelegerea vorbirii de catre persoanele din jur si acest lucru determina un sentiment de inferioritate pentru logopat.

Definitie: Balbaiala este definita ca o tulburare a ritmului si fluentei vorbirii in care cursivitatea exprimarii este grav afectata prin aparitia unor blocaje sau a unor spasme puternice odata cu incercarile de rostire a primelor cuvinte.

Frecventa balbaielii: Zeman: „cand se analizeaza frecventa tulburarilor respective si etiologia trebuie sa se aiba in vedere si anotimpul in care se produc aceste tulburari de limbaj.” Cel mai frecvent – primavara si toamna.

La copii frecventa balbaielii oscileaza in medie 1-2% iar la adulti nu depaseste 1%.

In cazul prescolarilor frecventa este 1,28%, in timp ce la **elevi** intre 15-18 ani este de 0,36%.
la baieti frecventa balbaielii fata de fete: 3:1

Etiologia balbaielii:

Cu privire la factorii implicati in geneza balbaielii s-a constatat ca:

- factorii organici reprezinta 51%
- factorii de mediu 24%
- factorii emotionali 11%

Etiologia balbaielii are un caracter polimorf si prin urmare cauzele nu pot fi desprinse din contextul general.

Avand in vedere rolul preponderent care se acorda anumitor factori in declansarea balbaielii, conceptiile etiologice pot fi impartite in 2 grupe distincte.

1. Teorii in care predomina punctul de vedere somato-fiziologic.

- a. Din acest punct de vedere balbaiala constituie expresia unor tulburari fiziologice sau biochimice ale sistemului nervos. Se considera ca balbaiala nu are un caracter ereditar, dar se pot transmite anumite caractere care predispun copilul la balbaiala.

S-a constatat ca printre balbaiti si in familiile acestora exista un numar mai ridicat de balbaiti.

Leziunile la nivelul scoartei cerebrale frontale se considera ca reprezinta cauza primara a disfluentelor verbale.

b. S-a stabilit o relatie intre tulburarile endocrine si declansarea balbaielii.

- c. Ca o cauza a balbaielii este enumerata si intarzierea in dezvoltarea psiho-fizica generala. (balbaiala explicata prin: intarzieri in dezvoltarea motrica, intarzieri in mielinizarea fibrelor nervoase, dezechilibru intre inhibitie si excitatie, retard in dezvoltarea functiilor psihice.)

- d. O alta cauza in balbaiala a mai fost enumerata si intarzierea in dezvoltarea vorbirii si anume prezenta unor tulburari asociate cum ar fi: dislaliile sau intarzierile mari in dezvoltarea vorbirii.
Stein: „balbaiala ar fi cauzata de decalajul care exista intre posibilitatile de gandire si cele de exprimare.”

2. Teorii care atribuie un rol important factorilor sociali.

- a. Dintre factorii psiho-sociali care au un rol important in declansarea balbaielii sunt:
- starile de nevroza

- perturbarile emotive
- starea de anxietate
- fobiile
- subterfugiile
- atitudinea negativa fata de vorbire
- tulburarile comportamentale.

b. o alta cauza a balbaielii sunt **greselile de educatie:**

- traume
- pedepse
- pretentiile excesive ale parintilor
- imitatiea persoanelor balbaite
- terapia gresita a balbaielii

c. **starile de stres** sunt o alta cauza a balbaielii.

Simptomatologia balbaielii

Balbaiala are o gama diferita de manifestare, ce consta in repetarea unor silabe la inceputul si mijlocul cuvantului, cu prezentarea unor pauze intre acestea sau prin aparitia spasmelor la nivelul aparatului fonoarticular, care impiedica desfasurarea vorbirii ritmice si cursive.

Tipuri ale balbaielii

Balbaiala **clonica** (balbaiala primara) simple iteratii sau prelungiri ale unor sunete (simptomele sunt lipsite de efort si sunt inconstiente)

Balbaiala **tonica** (secundara)- aparitia spasmelor la nivelul aparatului fonoarticular, care impiedica desfasurarea vorbirii ritmice si cursive. Balbaitul devine constient de propriul sau defect.

Balbaiala **mixta** – combinatiile caracteristicilor celor doua forme de mai sus.

Simptomatologia balbaielii primare (clonice)

In cazurile complet stabilizate – se poate distinge cu usurinta tulburarea dar recunoasterea timpurie ramane dificila, deoarece simptomele sunt asemanatoare cu limbajul din copilarie.

Manifestarile balbaielii primare se produc la nivelul *compartimentelor*:

Nivelul fonoarticular – sunt cele care se refera la repetitii de sunete, silabe, cuvinte – apar si la copiii mici asemenea fenomene, dar sunt puse pe seama faptului ca dezvoltarea vorbirii este reduca si mai ales pe seama faptului ca aparatul verbo-motor si sistemul cerebral nu sunt inca mature pentru desfasurarea unui asemenea act complex. Aceasta manifestare este asemanatoare cu existenta unor balbaieli fiziologice si care nu are semnificatie defectologica. Aceste disfluente verbale caracteristice balbaielii fiziologice se produc, mai ales prin repetarile cuvintelor, silabelor, manifestate de 1-3 ori similar cu ceea ce se intampla in formele usoare ale balbaielii si logonevrozei, in timp ce in balbaiala logopedica repetitiile pot ajunge pana la 5 ori.

Nivelul prozodic extralingvistic - cele mai afectate componente sunt cele legate de ritm, intonatie, tempou si pauze. Perturbarea acestor elemente sunt mai accentuate in starile emotionale. S-a constatat ca subiectii cu o fragilitate crescuta biologica si fiziologica sunt mai predispusi la dificultatile de ritm.

Nivelul respirator - are loc inversarea tipului de respiratie caracteristic sexului. Subiectul cu dificultati de ritm si fluenta are tendinta de a vorbi in timpul inspirului.

Nivelul comportamental – se remarca o crestere a agresivitatii, irascibilitatii, negativismului, care se accentueaza in raport cu dificultatile verbale. Cu cat subiectul este mai

dezvoltat in plan intelectual si tine mai mult la imaginea pe care doreste sa o aiba, cu atat aceste caracteristici sporesc.

Simptomatologia balbaielii secundare - tonice

Se produc modificari propriu-zise in toate cele 4 compartimente

- *Nivelul fonoarticular* – sunt determinate de incordari excesive ale intregului corp, a coardelor vocale, laringelui. Are loc o fragmentare a cuvintelor si propozitiilor ce creste in raport cu teama de a vorbi a subiectului, ce a fost evidentiata de Hvattev, dar si in functie de complexitatea structurilor de vorbire - Riper. Dificultatile sunt determinate si de structura temperamentală a individului. Astfel la colerici aceste dificultati cresc sub raport formal, iar la flegmatici cresc sub raportul continutului.
- *Nivelul prozodic extralingvistic* - la nivelul balbaielii secundare, modificarile prozodice ale vorbirii sunt mult mai complexe. Apar dificultati din ce in ce mai accentuate, chiar la formele de pronuntie izolata a cuvintelor sau chiar a unor sunete izolate. Apar dificultati de intonatie, dificultati ale ritmului, si mari dificultati in reliefarea accentului, timbrul vocii are o nuanta cu tendinta de nazonare
- *Nivelul respirator* – apar dereglari profunde. Apare o frecventa considerabil marita a miscarilor expiratorii. Expiratiile sunt prea prelungite, ritmul si amplitudinea respiratiei devin mult mai neregulate.
- *Nivelul comportamental* – sunt mentinute aceleasi timpuri de modificari.

BALBAIALA SI LOGONEVROZA

Exista o stransa legatura intre balbaiala si logonevroza. Din punct de vedere simptomatologic ele sunt foarte asemanatoare, dar de cele mai multe ori logonevroza este mai accentuata decat balbaiala.

In majoritatea cazurilor drumul este de la balbaiala spre logonevroza. Balbaiala se transforma in logonevroza atunci cand exista sau apare un fond nevrotic, ca urmare a constientizarii handicapului si a trairii acestuia ca pe o drama ca un moment de frustrare a dificultatilor pe care le are individul.

Balbaiala este mai mult un fenomen de repetare a sunetelor, silabelor si cuvintelor, de „batare a tactului pe loc”, iar logonevroza presupune pe langa aceasta modificarea atitudinii fata de vorbire si de mediul inconjurator, prezenta spasmelor, grimaselor, a incordarii si a unei preocupari exacerbate fata de propria vorbire.

La persoanele nevrotice sau psihonevrozate, factorii nocivi (traumele psihice, stresurile) pot provoca direct logonevroza prin destramarea stereotipului dinamic.

Atat balbaiala cat si logonevroza au aceeasi etiologie – aparitia uneia sau a celeilalte depinde de starea psiho-fiziologica a individului, de felul cum traieste in plan psihic handicapul. **Logonevroza este o balbaiala constientizata.**

Manifestarile balbaielii si logonevrozei la nivelul cititului

1. Apar o serie de miscari sub forma de grimase ale buzelor si aparatului fonoarticular. Cand textul nu este cunoscut miscarile sunt mai intense. Balbaiala si logonevroza determina o serie de modificari cvasimotorii si vegetative, reactii emotionale excesive, congestionari, modificari respiratorii prin intreruperea fluxului normal.
2. sunt prezente o serie de inlocuiri de cuvinte pe principiul asemanarii acustice (schimba cuvintele cu altele in legatura cu care are o experienta pozitiva).
3. inlocuiri de sunete pentru un cuvânt – deformeaza cuvantul
4. omisiuni de cuvinte – se omit cuvintele critice la care are dificultati.

5. sarirea unor randuri –fenomen mai putin accentuat in prima parte a textului si mai accentuat spre sfarsit.
6. citirea inca o data a randului parcurs.
7. apar adaugiri de cuvinte care nu sunt continute in textul de citit.

Manifestarile balbaielii si logonevrozei la nivelul scrisului

1. Sunt prezente agramatismelor datorate dificultatilor de concentrare
2. caracterul infantil al compunerilor
3. apare fenomenul de sarire a unor idei
4. majoritatea compunerilor nu au o introducere sau o incheiere
5. apar o serie de imprecizii si inexactitati, redand o idee care are o tangenta cu subiectul general tratat.
6. Lipsa de organizare optima a textului scris
7. sunt folosite o serie de cuvinte cu sens confuz
8. apare repetarea de cuvinte si propozitii
9. fenomene de contopire a unor cuvinte
10. disgrafia cu toate caracteristicile acesteia.

TAHILALIA

Vorbirea este extrem de rapida, precipitata. Subiectul se caracterizeaza prin excitatie si irascibilitate. Logopatul nu-si poate urmari corect ideile, se produc frecvente amalgamuri sau omiteri de idei datorita rapiditatii care depaseste capacitatea individului. Auditorul are dificultati in a identifica fiecare sintagma pentru ca se succed intr-un ritm alert.

BRADILALIA

Se desfasoara intr-un ritm foarte lent si apar dificultati similare pentru ca auditorul pierde sirul ideilor pentru ca in timpul ascultarii pot interveni alti factori care distrag atentia si perturba intelegerea. Logopatul este predominat de inhibitie si tulburari cvasivegetative. Anumite caracteristici se accentueaza in anumite tipuri temperamentale.

AFTONGIA

Au loc fenomene asemanatoare cu cele ale bradilaliei. Este produsa datorita aparitiei la nivelul muschilor limbii a unor spasme de lunga durata. Sunt prezente grimasele si modificarile fiziologice.

COREEA

Vorbirea coreica este insotita de miscari ale unor segmente ale corpului, gatului, care au la baza tulburari ale creierului mic, ce se produc odata cu vorbirea.

TUMULTUS SERMONIS

Este forma cea mai grava si se intalnesc toate elementele de mai sus, care variaza in functie de starea de sanatate si momentul cand se realizeaza vorbirea.